

освіту.

Оцінка стану фінансового забезпечення освіти та вивчення альтернативних джерел фінансування освіти дозволили чітко виокремити основні вектори реформування фінансового забезпечення надання якісних освітніх послуг.

Узагальнюючи все вищевикладене можна дійти висновку, що програма реформування освіти, насамперед її належного фінансування має відбуватися з урахуванням сучасних економічних реалій в Україні та зарубіжного досвіду. Будь-які зміни в системі освіти неможливі без належного фінансового забезпечення, а вивчений досвід підтверджує, що саме бюджет є його домінуючим джерелом. Для підвищення ефективності використання фінансових ресурсів установ освіти потрібно проводити виважену кадрову політику, розширювати перелік платних послуг, більше уваги приділяти розвитку кредитної системи фінансування освіти і науки, надати автономію закладам освіти.

Список використаних джерел

1. Бенько І.Д. Проблемні аспекти організації обліку в установах освіти. *Наук. вісник Херсонського державного ун-ту*. Серія: Економічні науки. Вип. 24. Херсон: ХДУ. 2017. С.114-117.
2. Бенько І.Д., Сисюк С.В. Корупція в сфері публічних закупівель: форми прояву та засоби протидії. *Науково-практичний журнал. Причорноморські економічні студії*. Вип. 38. Ч 2. Одеса. ПНДІЕІ. 2019. С.84-87. URL: http://bses.in.ua/journals/2019/38_2_2019/19.pdf
3. Бенько І.Д. Організація обліку, аналізу та контролю розрахунків бюджетних установ. *Економіка і ринок: облік, аналіз, контроль*. Вип. 24. Тернопіль: ТНЕУ, 2011. С.24-34.
4. Бенько І.Д., Сисюк С.В. Організація обліку фінансово забезпечення закладів освіти. *Наук. вісник Херсонського державного ун-ту*. Серія: Економічні науки. Вип.11. Ч.4. Херсон: ХДУ. 2015. С.147-150.
5. Лучко М.Р. Основи складання консолідованої фінансової звітності. Навчальний посібник. – Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет ім. В.Гнатюка, 2012.- 77 с.

ВОРОНКО Р.М.

завідувач кафедри обліку, контролю,
аналізу та оподаткування,

Львівського торговельно-економічного університету,
м. Львів, Україна

БУРДИК О. Ю.

аспірантка кафедри обліку, контролю,
аналізу та оподаткування,

Львівського торговельно-економічного університету,
м. Львів, Україна

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФОРМУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ НА АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Внутрішньогосподарська звітність є необхідною складовою системи управління підприємством. На сьогодні роль управлінського обліку є дуже важливою, оскільки для прийняття організаційних та управлінських рішень потрібно формувати таку внутрішньогосподарську звітність, яка б надавала повну та водночас чітку інформацію, необхідну для прийняття організаційних та управлінських рішень. На сьогодні, враховуючи

специфічне економічне становище багатьох підприємств, які за своєю стратегією розвитку досі залишаються на зтяжньому переході від командно-адміністративної економіки до ринкової, необхідно залучати новітні інформаційні технології, з метою формування сучасної внутрішньогосподарської звітності, яка б відповідала діючим вимогам ринкової економіки. Незважаючи на те, що більшість науковців підтримують, або навіть наполегливо рекомендують ведення управлінського обліку на підприємствах, здебільшого такі рекомендації залишаються лише в проекті або внутрішньогосподарський облік ведеться лише частково. Однією з причин є те, що багато хто із адміністративного апарату підприємства помилково вважає, що управлінський облік – це складова фінансового обліку і його вести за окремою системою не потрібно. Однак, видатні науковці наголошують на суттєвій різниці між управлінським та фінансовим обліком. Так, зокрема С. Ф. Голов виділяє наступні відмінності в управлінському обліку: наявність внутрішніх споживачів інформації, детальність звітів, необмеженість у виборі методів та правил, можливість погляду у майбутнє, гнучка періодичність звітування, до того ж внутрішньогосподарський облік розробляє саме підприємство та дані становлять комерційну таємницю підприємства [1, с.11]. Таким чином, на нашу думку, управлінський облік – окрема наука, яка спрямована на прогнозування майбутнього фінансового стану підприємства на основі теперішніх інформаційних даних.

Також ми вважаємо, що ще однією проблемою розвитку управлінського обліку є те, що його розробляє саме підприємство. З однієї сторони це має ряд переваг: порядок формування управлінської звітності відбувається в залежності від управлінських потреб самого підприємства, з врахуванням його специфіки діяльності, а з другої сторони те, що вимоги до ведення управлінського обліку і як результат, рекомендації до складання внутрішньогосподарської звітності, не регламентовані жодним нормативним документом, внаслідок чого, немає ні чіткої методичної розробки для обов'язковості його ведення, ні для складання звітності.

Стосовно автотранспортних підприємств, враховуючи їх збитковість та зважаючи на проблематичність перспектив їх розвитку, внутрішньогосподарська звітність повинна бути обов'язковою та регламентованою Міністерством транспорту України, із зазначенням особливості діяльності автотранспортних підприємств комунальної форми власності.

Для того, щоб чітко, достовірно та своєчасно подавалась внутрішньогосподарська звітність, необхідне функціонування ефективної інформаційної системи підприємства. Так, М. М. Бенько зазначив, що правильно організована комп'ютеризована інформаційна система повинна звільнити час кваліфікованих фахівців для її аналізу і прийняття управлінських рішень [2, с. 7]. До того ж науковець дає визначення поняттю інформаційних технологій наголошуючи, що інформаційна система характеризується наявністю технології перетворення вихідних даних у результатну інформацію [2, с. 167]. О. В. Адамик розкриває поняття інформаційної технології обробки інформації, як процес, що використовує сукупність засобів і методів збору, обробки та передачі даних для одержання інформації нової якості про стан об'єкта, процесу або явища [3, с. 12].

Велику роль у розвитку інформаційних технологій відіграє програмне забезпечення. Частою проблемою є те, що програма, яку придбало підприємство для ведення бухгалтерського обліку не розроблена спеціально під дане підприємство, а в кращому випадку злегка адаптована до його діяльності. Але всієї аналітичності для формування внутрішньогосподарської звітності немає.

Так, Р. В. Сидоренко зазначає, що показники, які включають у звітність повинні бути різновекторні задля можливості оцінки фінансових, так і не фінансових напрямів діяльності підрозділу [4, с. 328]. Наприклад, на автотранспортних підприємствах потрібно вести порівняльну характеристику обліку доходів та видатків звітного періоду з попереднім, проводити прогнозування обсягу пасажирських перевезень та суму дотацій за них.

А. І. Ясінська зауважила, акцентуючи увагу на унікальності управлінської звітності, що потрібно також враховувати можливості сучасних інформаційних технологій та рівень комп'ютеризації на окремому підприємстві [5, с. 130].

У програмному забезпеченні підприємства, повинна бути можливість формування запиту для оперативного отримання звітності в розрізі різних умов та параметрів: періоду, підрозділу, окремого транспортного засобу, маршруту тощо; можливість консолідації даних.

Впровадження типових стандартних конфігурацій вимагає менше часу та ресурсів, відповідно є менш вартісним. Проте, такі конфігурації не враховують всіх особливостей господарської діяльності того чи іншого підприємства.

Впровадження спеціалізованих конфігурацій, налаштованих відповідно до особливостей та потреб конкретного підприємства дає можливість формування повної аналітичної звітності, але цей процес впровадження є більш ресурсоемким, вимагає суттєвого капіталовкладення у розвиток інформаційної системи та додаткового навчання персоналу. Важливо, що при зміні господарських операцій необхідне проведення змін у програмному забезпеченні. Такі зміни потрібно щоб автоматично відображалися у внутрішньогосподарській звітності, надаючи необхідну вихідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

Список використаних джерел

1. Голов С. Ф. Управлінський облік. Підручник. – К. : Лібра, 2003. – 704 с.
2. Бенько М. М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку / М. М. Бенько. – Київ, 2010. – 336 с.
3. Адамик О. В. Інформаційна технологія автоматизованого обліку запасів / О. В. Адамик // Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування у контексті Європейської інтеграції та сучасних викликів глобалізації: матер. допов. Міжнар. наук.-практ. конф., 17-18 травня 2018 р. – Львів : ЛТЕУ, 2018. – С. 12-14.
4. Сидоренко Р. В. Внутрішня звітність центрів відповідальності / Р. В. Сидоренко // Вісник ЛКА. – Львів : ЛКА, 2011. – Вип. 35. – С. 326-328.
5. Ясінська А. І. Основні принципи щодо формування управлінської звітності підприємства / А. І. Ясінська // Можливості та перспективи забезпечення сталого розвитку економіки України: матер. допов. Міжнар. наук.-практ. конф., 21–22 жовтня 2016 р. – Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2016. – С. 129-131.

ГОЛІНАЧ Л.І.

кандидат економічних наук, доцент

ЯРИЙ Ю.В.

студент

Західноукраїнський національний університет,
м.Тернопіль, Україна

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЕТИНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Розвиток суспільних відносин, господарської діяльності та державотворення започаткувало поділ ринку на легальний та нелегальний (тіньовий ринок). Паралельно з розвитком ринкових відносин ріс і видозмінювався тіньовий ринок. Так, наприклад, лихварство переросло в сучасну банківську діяльність. Казнокрадство та корупція були притаманні будь-якій абсолютній державі, і з розвитком глобалізації спостерігається новий етап розвитку тіньової економіки. Внаслідок існування тіньового ринку зменшуються доходи